Działania innowacyjne

programowo – metodyczne

Technika z CLIL-em

NAUKA TECHNIKI Z ELEMENTAMI METODY CLIL

Nazwa szkoły: Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Dąbiu
Autor: Karina Bizan
Przedmiot: Technika, klasy V, VIA, VIB
Data wprowadzenia: wrzesień 2019r.
Data zakończenia: czerwiec 2020r.

1. Wstęp

Szybki rozwój techniki, technologii informacyjnych, komunikacyjnych następujący we współczesnym świecie stawia przed młodymi ludźmi wiele wymagań. Jednym z nich jest konieczność płynnego posługiwania się językiem obcym. Dziś i dzieci, i ich rodzice rozumieją, iż znajomość języka obcego niejednokrotnie warunkuje osiągnięcie sukcesu edukacyjnego czy zawodowego oraz wybór właściwej drogi życiowej. Wiemy to również, a może przede wszystkim my – nauczyciele. Dlatego właśnie priorytetem naszej szkoły jest stworzenie ciekawej oferty edukacyjnej i rozwinięcie współpracy międzynarodowej, aby zachęcić zarówno uczniów słabych, jak i zdolnych do

nauki, nie tylko języka angielskiego, a ich rodziców do większego zaangażowania się w proces edukacyjny dzieci.

Z drugiej strony przed szkołą stoi inne wyzwanie: mianowicie jawi się ona uczniom jako konieczność, przymus, często wiejący nudą i dłużący się w czasie. W erze, w której królują wielofunkcyjne urządzenia do komunikacji, dzieci zatracają podstawowe umiejętności: rozmowy, współpracy, zaangażowania emocjonalnego. Potrzebują ciekawych, nowatorskich bodźców, aby maksymalnie zaciekawić się lekcją.

Z myślą o potrzebach uczniów, ich zaangażowaniu we wszelkie działania związane z szeroko pojętymi metodami aktywnymi, postanowiłam w ramach projektu ERASMUS+ ukończyć kurs „Creative Teaching in the secondary CLIL classroom", a następnie wprowadzić w życie zdobyte tam umiejętności. Jest to spore wyzwanie, dlatego w tym roku szkolnym będę wprowadzała elementy CLIL-a na części lekcji techniki, aby oswoić siebie i uczniów z nową metodą.

Skrót CLIL odnosi się do zintegrowanego kształcenia przedmiotowo-językowego opartego na jednoczesnym przekazywaniu treści z dziedziny nauczanych przedmiotów i elementów języka obcego. Metoda CLIL jest rekomendowana przez Komisję Europejską na rzecz promowania nauki języków obcych i różnorodności językowej. Eksperci z Komisji Europejskiej niejednokrotnie podkreślają, że taka forma nauczania skuteczniej przygotowuje dzieci do życia w nowoczesnym świecie i Europie, zwiększając ich motywację do nauki języka obcego i ułatwiając im w przyszłości mobilność zawodową. Zintegrowane kształcenie przedmiotowo-językowe stanowi innowacyjne podejście metodyczne o znacznie szerszym zakresie niż samo nauczanie języków obcych. Jego zwolennicy podkreślają, że ma ono umożliwić biegłe opanowanie zarówno danego przedmiotu, jak i języka, w którym naucza się tego przedmiotu, przy czym do każdego z tych elementów przywiązuje się taką samą wagę.

Innowacja „Technika z CLIL-em" ma na celu wprowadzenie elementów języka angielskiego na lekcjach techniki, czyli pojęć, zwrotów, terminów itp., natomiast nie zakłada komunikacji wyłącznie w języku angielskim – to zbyt trudne dla uczniów na tym etapie nauki, czyli w piątej, szóstej klasie. Bardzo często uczniowie i rodzice narzekają, że nauka języka obcego ma niewiele wspólnego z rzeczywistością, np. kiedy wybierają się na wakacje, to mają obawy przed mówieniem, bo nie wiedzą jakiego czasu czy zwrotu użyć albo jak wymówić dane

słowo. Jest to związane ze zbyt małą praktyką w stosowaniu języka obcego w codziennych sytuacjach. Dlatego duży nacisk chcę położyć na komunikację nauczyciel – uczeń i uczeń – uczeń.

2. Założenia ogólne

Działaniem innowacyjnym zostaną objęci wszyscy uczniowie z klasy V, VIa i VIb szkoły podstawowej. Czas jej realizacji to rok szkolny 2019/2020. Treści innowacyjne będą przekazywane w ramach zajęć techniki, w godzinach obowiązkowych.

3. Typ działań innowacyjnych:

Programowe:
Wszystkie treści obowiązkowe ujęte w podstawie programowej zostaną zrealizowane zgodnie z programem, ale zostaną one pogłębione o wprowadzenie anglojęzycznej terminologii oraz zwrotów i wyrażeń stosowanych w środowisku edukacyjnym.
Metodyczne:
CLIL - *Content and Language Integrated Learning* to nowoczesna metoda nauczania języka obcego polegająca na integrowaniu treści zawartych w podstawie programowej z językiem obcym. W metodzie CLIL, wybrane treści programowe z techniki przedstawione zostają w języku angielskim. Dzięki temu, dzieci traktują język obcy jako naturalne narzędzie komunikacji. Ponieważ znaczna część zajęć zawierać będzie elementy języka obcego, niezbędne jest opracowanie warsztatu metodycznego pozwalającego na płynne i efektywne wprowadzenie języka angielskiego jako narzędzia do przekazywania treści obowiązkowych w klasie V i VI szkoły podstawowej na lekcjach techniki. Dlatego też niezbędna jest modyfikacja metod nauczania oraz ich rozszerzenie o te nowoczesne i innowacyjne.

4. Cele działań innowacyjnych:

Cel główny:

- Opanowanie przez uczniów zakresu materiału zgodnie z podstawą programową oraz jednoczesne przyswojenie elementów języka obcego związanych z realizowanymi treściami podstawy programowej.

Cele szczegółowe:

- Zaciekawienie uczniów językiem obcym poprzez pokazanie im, że język obcy może stanowić narzędzie do odkrywania świata, a jego nauka może być łatwa i przyjemna;
- Kształcenie umiejętności językowych, niezbędnych do posługiwania się językiem angielskim w mowie i piśmie;
- Poprawa znajomości języka obcego wśród uczniów klas objętych innowacją;
- Przełamanie u uczniów strachu przed komunikacją w języku obcym poprzez oswojenie ich z językiem angielskim dzięki stworzeniu maksymalnej liczby sytuacji, w których uczniowie wykorzystywać będą język obcy do poznania świata i komunikacji z rówieśnikami;
- Rozwijanie umiejętności współpracy w grupie, planowania własnej pracy, poczucia odpowiedzialności za jej efekty.

5. Formy i metody:

- Praca indywidualna, grupowa (jednolita lub zróżnicowana)
- Wstępne nauczanie słownictwa (pre-teach vocabulary)
- Przedstawienie celu (provade a task)
- Wizualizacja pojęć, obrazki, zdjęcia, filmiki (picture, video)
- Elementy ICT (e.g. kahoot)
- Krzyżówki dla par uczniów – (half – crosswords)
- Połącz pojęcie z definicją (match up definition)
- Mapa pamięci (map drawing)
- Burza mózgów (mindstorm, mindshower)
- Linia czatu (chat line)
- Notatka w formie tabelki (tables)
- Konkurs, wyścig (competition, race)
- Brakujący tekst (scrunched up text)
- Znajdź brakujące słowo (missed word)
- Słowa- klucze w kulce papieru (damaged text)
- Zadania porównawcze (comparison task)
- Puzzle (jig-saw reading)
- Rysowanie pojęć (read and draw)
- Myślenie krytyczne, tzw. fake news (critical thinking)

- Kropkowanie malowanki
- Znajdź kogoś, kto… (find someone, who…)
- Gry planszowe (board games)
- Gra w pamięć (memory)
- Kalambury (pictionary, say show draw)
- Drabina w grupach (ladders)
- Słowa – wędki (cuisenaire rods)
- Znajdź różnice (spot the differences)
- Powiedz, co widzisz (Say, what you see)
- Kółko krzyżyk ze słówek
- Znajdź słyszane słowo (wordle)

6. Sposoby realizacji:

- Działania innowacyjne, jakimi jest nauczanie metodą CLIL, będą podejmowane na połowie lekcji techniki w klasach V i VI w roku szkolnym 2019/2020. Zgodnie z kalendarzem będzie to ok. 15 godzin lekcyjnych w każdej klasie.

- Stosując nauczanie przedmiotowo-językowe należy pamiętać, że język obcy powinien być stosowany w takim stopniu, aby umożliwić jednocześnie prawidłowe zrozumienie treści wynikających z podstawy programowej przedmiotu artystycznego, jakim jest technika, polegającego przede wszystkim na działaniu. Głównym celem jest realizacja podstawy programowej, język obcy nie może w żaden sposób zmniejszyć zakresu przekazywanego materiału.

- Stosując nauczanie za pomocą CLIL należy zawsze starać się przewidzieć potencjalne problemy, jakie może sprawić uczniom nauczanie dwujęzyczne. Warto pamiętać o regularnym stosowaniu prostych zabiegów takich jak:

    - opracowanie listy nowych słów wraz z ich wizualizacją (pre-teach vocabulary) oraz umieszczenie jej w widocznym miejscu w trakcie lekcji np. na tablicy,

    - zastosowanie metod, które dadzą szansę uczniom na wypowiadanie się: dyskusja wykorzystująca proste zwroty i wyrażenia w języku obcym, praca w grupach i parach, czego nadrzędnym celem jest

oswojenie dzieci z wypowiadaniem się w języku obcym (głowna zasada – dzieci nie patrzą na nauczyciela, wtedy mówią więcej, chętniej),

- informacja zwrotna: co zostało zrobione dobrze, nad czym trzeba jeszcze popracować (re-phrase errors – powtórz poprawnie),
- podanie uczniom gotowych przykładów zdań, których można użyć w czasie wykonywania zadań,
- podanie uczniom nowych słówek wraz z ich tłumaczeniem, wizualizacją oraz wymową, aby rodzice mogli pracować z dziećmi w domu i utrwalać poznany materiał.

❖ Do realizacji innowacji powinno się również zaangażować rodziców. Należy zapoznać ich z zasadami wprowadzanej innowacji oraz pokazać w jaki sposób mogą oni wspierać swoje dzieci w uczeniu się.

7. Przewidywane efekty:

Uczniowie:

❖ rozwój umiejętności uczenia się i zdobywania wiedzy w sposób kreatywny,
❖ rozwój kompetencji kluczowych,
❖ rozwój umiejętności posługiwania się językiem angielskim,
❖ rozwój umiejętności współpracy w grupie, prezentacji efektów swojej pracy,
❖ wzrost motywacji do nauki i podejmowania wyzwań.

Szkoła:

❖ uatrakcyjnienie oferty edukacyjnej
❖ wyjście naprzeciw oczekiwaniom rodziców
❖ większa efektywność pracy nauczycieli (przykład „dobrej praktyki")

8. Tematyka zajęć:

❖ **Klasa V**

- Wszystko o papierze.
- Od włókna do ubrania.
- Cenny surowiec – drewno.
- Wokół metali.
- Świat tworzyw sztucznych.
- Zdrowie na talerzu.

- Jak przygotować zdrowy posiłek?
- Zdrowe, wiosenne kanapki, sałatki.

❖ **Klasa VI**

- Domowe urządzenia elektryczne.
- Nowoczesny sprzęt na co dzień.
- W pokoju nastolatka.
- Pismo techniczne.
- Rysunek techniczny.
- Żyj aktywnie.
- Zdrowie na talerzu.
- Jak przygotować zdrowy posiłek.

9. Ewaluacja:

❖ Wywiad z uczniami i rodzicami na początku i na końcu roku szkolnego;
❖ Obserwacja postępów uczniów w umiejętności praktycznego stosowania języka angielskiego w mowie;
❖ Obserwacja zajęć przez dyrektora;
❖ Lekcja otwarta dla nauczycieli i uczniów.

10. Bibligrafia

❖ D. Coyle, P. Hood, D. Marsh, *CLIL, Content and Language Integrated Learning*, Cambridge University Press, 2010;
❖ L. Dale, R. Tanner, *CLIL activities with CD-Rom, a resource for subject and language teachers,* Cambridge University Press, 2012;
❖ Materiałyz kursu „Creative teaching in the secondary CLIL classroom", Lake School, Oxford.